

Co je pityriasis rosea a jak vzniká?

Pityriasis rosea je časté kožní onemocnění, které se obvykle vyvine během několika dnů a je tvořeno charakteristickými kožními projevy. Příčina tohoto kožního onemocnění je neznámá, ale uvažuje se o virové infekci. Pityriasis rosea však není nakažlivá. Vyskytuje se zejména u dětí a mladších dospělých, je neškodná a zmizí (i bez léčby) do 6-8 týdnů. Nemoc je mnohem častější na podzim a v zimním období.

Jaké jsou příznaky?

Prvním příznakem je ploché, růžové či světle červené, jemně šupinaté kožní ložisko, které je 2-5 cm veliké a vytvoří se nejčastěji na trupu, na krku nebo na horních částech končetin. Tvar je prakticky vždy oválný nebo kulatý. Tomuto ložisku se říká primární či mateřské ložisko. Během několika dnů se objeví další menší kožní ložiska podobného vzhledu. Jsou oválného tvaru a vyskytují se zejména po stranách trupu a na horních částech končetin. Na trupu jsou často umístěna v tzv. čarách štěpitelnosti kůže a zvláště na zádech se seskupují do velmi charakteristického obrazu, který se přirovnává k obrazu vánočního stromku. Ve vzácnějších případech se tyto kožní příznaky objeví i na jiných místech, jako například v obličeji, či ve vlasaté části hlavy u dětí. Kožní projevy pityriasis rosea nejsou provázeny žádnými celkovými příznaky. Někteří pacienti si stěžují na mírné svědění těchto kožních ložisek. Ve zcela výjimečných případech je průběh této kožní choroby odlišný.

Jak se stanoví diagnóza?

Diagnóza se stanoví na základě průběhu vzniku kožních ložisek popsaného pacientem a charakteristického nálezu na kůži. V některých případech je nesnadné odlišit pityriasis rosea od jiných kožních onemocnění. Odebrání malé části postižené kůže k mikroskopickému vyšetření není většinou zapotřebí. Lékař obvykle počká, jak bude nemoc probíhat v několika dalších týdnech.

Jak se pityriasis rosea léčí?

Většinou není nutná žádná léčba, neboť kožní ložiska sama vymizí během následujících 3-6 týdnů. Na několik dní lze použít tekutý pudr, který zmírní případné svědění a doporučuje se několik dnů kůži „nedráždit“ například koupelemi. Při intenzivnějším svědění je možné předepsat i slabé protizánětlivé léky, jako hydrokortizon v krému.

Jaký je průběh nemoci?

Pityriasis rosea se i bez léčby spontánně a zcela zahojí. Na kůži mohou někdy zůstat světlejší či tmavší nahnědlé skvrny jako následek předchozího kožního zánětu. I tyto skvrny ale po čase zmizí. Pravděpodobnost, že se pityriasis rosea objeví znovu je velmi malá.

Vypracoval/a: prof. MUDr. Karel Pizinger, CSc.

Schválil/a: prof. MUDr. Karel Pizinger, CSc.

Dne: 16.3.2016

Platnost do: revize